

Tillægsbetænkning afgivet af Arbejdsmarkedsudvalget den 31. maj 2006

Tillægsbetænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om lige løn til mænd og kvinder

(Kønsopdelt lønstatistik og redegørelser om lige løn)

[af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 7. december 2006 og var til 1. behandling den 18. januar 2006. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Arbejdsmarkedsudvalget. Udvalget afgav betænkning den 17. maj 2006. Lovforslaget var til 2. behandling den 31. maj 2006, hvorefter det blev henvist til fornyet behandling i Arbejdsmarkedsudvalget.

Møder

Udvalget har, efter lovforslaget blev henvist til fornyet udvalgsbehandling, behandlet dette i 1 møde.

2. Indstillinger

Et *mindretal* i udvalget (V og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *andet mindretal* i udvalget (S) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget ved 3. behandling.

Et *tredje mindretal* i udvalget (DF) indstiller lovforslaget til *forkastelse*.

Et *fjerde mindretal* i udvalget (RV) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget ved 3. behandling.

Et *femte mindretal* i udvalget (SF) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget ved 3. behandling.

Et *sjette mindretal* i udvalget (EL) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget ved 3. behandling.

3. Politiske bemærkninger

Socialdemokratiets, Det Radikale Venstres, Socialistisk Folkepartis og Enhedslistens medlemmer af udvalget har valgt at redegøre for partiernes stilling til lovforslaget ved 3. behandling.

S, RV, SF og EL ser ligestilling mellem kønnene som en af de mest grundlæggende værdier i det danske samfund. Derfor er den lønforskel mellem kvinder og mænd på op mod 15-20 pct., der fortsat eksisterer, selvom vi i år kan fejre ligelønslovens 30 års fødselsdag, helt uacceptabel. Partierne har derfor længe arbejdet for at få indført kravet om kønsopdelt lønstatistik som en del af arbejdet for at fremme ligeløn mellem mænd og kvinder og sikring af, at ligelønsloven bliver overholdt. Partierne mener, at statistikkerne er nødvendige for at sikre arbejdsmarkedets parter et redskab til at gøre noget ved uligelønnen. Som det er i dag, har lønmodtagerne ikke nogen effektiv mulighed for at kontrollere, om ligelønsloven bliver overholdt, og arbejdsgiverne er ikke forpligtede til at arbejde med ligelønsproblematikken.

Derfor fik SR-regeringen med støtte fra SF og EL i 2001 vedtaget en lov i Folketinget, som netop indførte et krav om kønsopdelt lønstatistik for virksomheder med over 10 ansatte med grupper af 5 mænd og 5 kvinder med arbejde af samme værdi. Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti stemte dengang imod loven. Og da VK-regeringen trådte til i 2001 suspendede de samme partier loven om kønsopdelt lønstatistik. Siden har S, RV, SF og EL flere gange fremsat beslutningsforslag om at lade loven fra 2001 træde i kraft. Hver gang har Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti stemt imod, senest i april 2004.

Derfor var det overraskende, da regeringen midt under folketingsvalgkampen i 2005 pludselig annoncerede, at man ville foreslå indført kønsopdelt lønstatistik. Men da regeringen endelig fremsatte lovforslaget, stod det klart, at regeringen fortsat sætter hensynet til virksomhederne over indsatsen for at skabe ligeløn. Kun en meget lille del af arbejdsmarkedet vil blive dækket af kravet om kønsopdelt lønstatistik med regeringens forslag, og flere brancher vil helt gå fri af kravet.

Beskæftigelsesministeren har selv i svaret på spørgsmål 19 oplyst, at blot 290.290 lønmodtagere i den private sektor vil være dækket af lovforslaget – det svarer til kun ca. 15 pct. af de privatansatte. Denne helt utilstrækkelige dækningsgrad skyldes kravene om, at virksomheden skal have mindst 35 ansatte, og at der kun skal føres statistik over grupper af mindst 10 medarbejdere af hvert køn, der udfører »samme arbejde« kategoriseret ud fra den 6-cifrede DISCO-kode.

Kravet om mindst 35 medarbejdere udelukker de mange små og mellemstore virksomheder, som præger det danske arbejdsmarked. Det er paradoksalt, da det ofte er netop de mindre virksomheder, der har problemerne med uligeløn (jf. svaret på spørgsmål 13). Loven vil derfor ikke dække der, hvor der er størst behov for det. S, RV, SF og EL mener, at alle virksomheder med 10 ansatte eller derover skal udarbejde kønsopdelt lønstatistik. Disse virksomheder indberetter allerede i dag lønoplysninger til Danmarks Statistik, hvorfor det ikke ville være forbundet med store administrative byrder at udtrække kønsopdelt statistik.

Kravet om mindst 10 medarbejdere af hvert køn i samme 6-cifrede DISCO-kode begrundes med hensynet til medarbejdernes anonymitet. Imidlertid har Danmarks Statistik – hvilket ministeren bekræfter i svaret på spørgsmål 31 – oplyst, at Danmarks Statistik ikke ser problemer med at sikre anonymiteten for personer, der indgår i en statistikgruppe på 5 personer. De lønstatistikker, der udarbejdes for stat og kommuner opererer da også med celler ned til 3 og 5 personer. Det er endvidere værd at bemærke, at lønmodtagerorganisationerne i høringssvarene også argumenterer for mindre celler.

Endvidere er S, RV, SF og EL imod anvendelsen af den 6-cifrede DISCO-kode, som vil betyde, at det kun vil være muligt at sammenligne »samme arbejde« og ikke »arbejde af samme værdi«, sådan som ligelønsloven foreskriver. Derfor har partierne stillet ændringsforslag om at benytte den mindre detaljerede 4-cifrede DISCO-kode.

Det er bekymrende, at ministeren ikke har kunnet svare klart »ja« eller »nej« på spørgsmålet om, hvorvidt en medarbejder har ret til at kende sin egen DISCO-kode. Kendskab til denne er forudsætningen for at kunne vurdere, om man har krav på en kønsopdelt lønstatistik.

Herudover mener partierne, at der bør anvendes det samme lønbegreb, således at det bliver muligt at følge udviklingen over tid, og partierne støtter ikke regeringens forslag om »metodefrihed« på det område.

For så vidt angår regeringens forslag om, at en virksomhed kan omgå kravet om at udarbejde kønsopdelt lønstatistik, hvis der efter aftale med medarbejderne i stedet udarbejdes en ligestillingsredegørelse, finder S, RV, SF og EL, at ligestillingsredegørelserne bør være et supplement til og ikke en erstatning for lønstatistik. Endvidere bør der indgå et ligestillingsregnskab for virksomheden i redegørelsen.

S, RV, SF og EL beklager, at der ikke kunne samles flertal i Folketinget for de i betænkningen stillede ændringsforslag, som ville have sikret, at langt flere lønmodtagere ville være dækket af kravet om kønsopdelt lønstatistik. Ændringsforslagene, der i forhold til virksomhedsstørrelse m.v. lægger sig op ad loven fra 2001, ville have betydet, at virksomheder med 10 ansatte og derover, hvor 5 kvinder og 5 mænd arbejder under samme 4-cifrede DISCO-kode, ville være omfattet. Det svarer ifølge svaret på spørgsmål 20 til 1.081.046 lønmodtagere. Det er altså over tre gange så mange, som regeringens lovforslag omfatter.

Partierne bag ændringsforslagene mener, at regeringens forslag om kønsopdelt lønstatistik er helt utilstrækkeligt, idet det kun omfatter en meget lille del af det private arbejdsmarked, og ikke engang den del, hvor problemerne med uligeløn er størst – nemlig de små og mellemstore virksomheder. Det kan konstateres, at regeringen på trods af de flotte udmeldinger i valgkampen i 2005 har vægтет hensynet til arbejdsgiverne højere end viljen til at gøre noget reelt ved uligelønnen.

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for tillægsbetænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i tillægsbetænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i tillægsbetænkningen.

Charlotte Antonsen (V) Erling Bonnesen (V) fmd. Tina Nedergaard (V) Marion Pedersen (V)

Jens Vibjerg (V) Bent Bøgsted (DF) Colette L. Brix (DF) Jakob Axel Nielsen (KF)

Tom Behnke (KF) Thomas Adelskov (S) Kirsten Brosbøl (S) Jytte Andersen (S) nfm.

Anne-Marie Meldgaard (S) Lone Møller (S) Elisabeth Geday (RV) Ole Sohn (SF)

Jørgen Arbo-Bæhr (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurin (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Oversigt over bilag vedrørende L 99 efter afgivelse af betænkning**Bilagsnr. Titel**

12	Betænkning afgivet 17/5-06
13	1. udkast til tillægsbetænkning